

den væsentligste, opvejes af Forhøjelser paa Tobak og andre Ting, som begge Tallene i Kommissionen have været saa nogenlunde enige om. Resultatet bliver ikke særligt stort. Naar f. Eks. en kjøbenhavnsk Arbejder paa Finansstoldens Side paa Tabellerne udræder 35 Kr. 50 Ore om Aaret, vil Hæretallets Forslag give ham et Tillæg af 2 Kr. 64 Ore. Noget lignende gælder alle andre Klasser, hvoraf jeg særlig skal fremhæve de daarligst stillede, Landarbejderne, hvis Finansstold er mindst, fordi deres Indtægt er mindst. Efter de samme Undersøgelser betale Landarbejderne 21 Kr. pr. Familie om Aaret, og Forhøjelsen bliver ikke mindre end 4,03 Kr., og naar den ligger særlig haardt der, kommer det af, at Landarbejderne ikke bruge Kul i noget særligt Omfang, saa at Kulkoldens Medsættelse ikke kommer dem til gode. Naturligvis kan dette Tillæg reduceres lidt, ved at vedkommende Samfundsklasse indskrænker sit Forbrug, men det borttager ikke Tilvæksten, den findes alligevel, om end med noget mindre Beløb. Naar man derimod ser, hvorledes det forholder sig med Mindretallet, har det paa disse Omraader tilvejebragt en Nedgang i Toldstatter paa mellem 6—9 Kr. for de forskellige Klasser af Arbejdere i Kjøbenhavn, Købstæderne og paa Landet. Det er altsaa en virkelig Nedgang, som kan paaregnes i den Retning. Det viser sig ved de samme Undersøgelser — det kan ikke nægtes — at Finansstoldbyrderne hvile stærkere paa de ubemidlede Klasser, deriblandt Arbejderne og de mindre heldig stillede af Mellemstanden, end paa andre Samfundsklasser i Landet.

Naar jeg nu har fremhævet dette, at der altsaa ved Medsættelse eller Afstæffelse af Finansstoldstatterne kan staves en Nedgang i de ubemidlede Toldstatter, som ikke er ganske ringe, nemlig for Kjøbenhavn, hvor Staten er 35 Kr. 50 Ore, en Medsættelse med 8,67 Kr., for Landarbejderne, som nu have 21 Kr. i Toldstat, en Medsættelse paa 5,88 Kr. eller, hvis de indskrænke deres Forbrug, en lidt stærkere Medsættelse paa 6,88 Kr., maa jeg paa den anden Side, fordi jeg nu agter at gaa over til Spørgsmaalet om Kompensation, atter her fremhæve ligesom ved Raafstolden, at er man glad ved Nedgangen, skal man dog heller ikke være saa glad ved den, at man overdriver dens Betydning. Det er meget godt at operere med de store Tal og de mange Millioner og sige: Med saa mange Millioner have vi lettet Arbejderstandens Statter, og det er ogsaa godt at sige til Arbejderne: Vi fritage jer for 8,67 Kr. i Stat; men selvfølgelig maa man huske paa, at den samlede Sum af 8,67 Kr. kommer

den vedkommende aldrig til at se, idet de gaa gennem hans Forbrug. Det, som er Indbendingen mod de indirekte Statter, nemlig at man ikke mærker dem, vil ogsaa kunne indvendes mod Medsættelsen, at den heller ikke er videre mærkbar. Vi maa for at komme til en rigtig Burdering helst beregne, hvor meget man ugentlig letter vedkommende Familie for. Forholdet er da, naar man følger Mindretallet, at man skaffer den kjøbenhavnske Arbejder en ugentlig Lettelse, hvis han faar den, paa 20 Ore, vel at mærke ikke for enkelt Mand, men for en Familie paa 5 Personer. Elitearbejderen, som man kalder det, den Arbejder, som er bedre stillet end den almindelige Arbejder, faar altsaa en Fordel paa 20 Ore om Ugen, en kjøbenhavnsk Haandværker faar ogsaa 20 Ore ugentlig, en Købstadarbejder ligeledes 20 Ø. ugentlig, en Haandværkskvinde paa Landet 16 Ore, en Landarbejder 12—13 Ø. ugentlig. Naar jeg fremhævede, at man heller ikke skal overburdere Fordelen, gør jeg det, fordi jeg ønsker at sige et Par Ord om Maaden, hvorpaa man kan kompensere denne Fordel. Der maa nemlig kompenseres, fordi Indtægtsnedgangen er meget stor for Statskassen, der er ingen Tvivl om det. Ingen kan selv i sine vildeste Drømme forestille sig, at Staten kan taale en saadan Nedgang ukompenseret. Vi have for Djeblikket Valget mellem en Brændevinsstat og en Formue- og Indkomststat. For mit Vedkommende kan jeg sige det samme, som flere ærede Medlemmer have sagt, at personlig anser jeg en Brændevinsstat for heldig af mange Grunde, hvilke jeg ikke vil udville her, jeg slutter mig i saa Henseende til det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (Meergaard) og flere andre, der have nævnt den. Jeg skal da straks sige, at jeg ikke anser den for heldig som Kompensationsobjekt her. Jeg kan imidlertid herom henholde mig til en kort Antydning, jeg fremkom med i Fjor, da man første Gang her behandlede Ulykkesforsikringsloven, nemlig, at naar vi en Gang fik en Brændevinsstat, kunde man maake i den søge en passende Rilde til Afholdelse af Omkostningerne ved saadanne Løve. Jeg vil selvfølgelig ikke dvæle ved det nu, men jeg vil sige, at jeg kunde tænke mig, at naar man udvæbde denne Tante yderligere, saa der ikke alene var Tale om Ulykkesforsikring i det og det Erhverv, men ogsaa om at sikre Befolkningen mod Følgerne af Sygdom, og fremdeles om en Revision af Alderdomsunderstøttelsesloven, altsaa ogsaa at sikre Befolkningen mod Følgerne af Alderdom paa et liberalt og godt Grundlag, og det viste sig, hvad jeg er tilbøjelig til at tro, at man kunde